

Għawdex 300 sena ilu

Paġna mill-Arkivju Nazzjonali - 182

Riċerka ta'

Joseph Bezzina

© 2010

Talb għax-xita lil San Lazzru

Id-dokument numru mijha tnejn u tmenin li qeqħdin nippubblikaw f'din is-sensiela ta' paġni mill-Arkivju Nazzjonali ta' Għawdex hu hlas magħmul mill-Universitāt ta' Għawdex lil prokurator tal-arta ta' San Lazzru. Jinsab registrat fil-ghaxar volum tal-*Acta tal-Universitas Gaudissii*, il-Gvern Reġjunali ta' Għawdex fi żmien il-Kavallieri ta' San Ģwann (1530–1798), manetta (1709–1710), folju 26r (NAG, UG, *Acta*, 10/1709–1710, f. 26r).

*A magħo Šie: monia l-Parroċċa kieni idher. Allura
diġi fu għad-dan, erred nella Parroċċa chiedet li:
M-Sergio Di quej raffha raedha minn-ix-xewje qiegħi
Deu k-miex waqt għiġi għad-dan, iż-żewġ skuti,
d-ċera ġew illi luu kien tħalli xi-żon qed-egħix.
Kien e-reppnuna k-żgħid: 10: ja manċarona l-torċe
et-meridu, k-żgħid: 6: al-fermeġġi idha chieda għiġi
oħiż-żgħixxha f'idha. Idha p-ġurari kieni
la pioggja k-ix-xieb. Aġġu 1710.*

P. 10. 10.

Din hi t-traskrizzjoni tal-ħlas:

*A Mastro GioMaria Parnis, procuratore del
venerando altare di San Lazzaro eretto nella
Parrocchiale Chiesa di San Giorgio di questo
Rabbato, Scudi due, tarì dieci, e grani dieci di
moneta; cioè Scudi 1:9 per consumo d'un rotolo
e mezzo di cera dati alli Reverendi sacerdoti in
tempo dell'esposizione e reparazione; tarì 7:10
per mancamento di torce et sieduto(!); et tarì
6 al serviente di detta chiesa per giorni otto di
esposizione fatta in detta chiesa per implorare da
San Lazzaro la pioggia, li 24 aprile 1710.*

San Lazzru ta' Betanja – li Ĝesù qajjem mill-mewt wara li kien ilu erbat ijiem mejjet – hu qaddis b'devozzjoni popolari hafna fil-Knisja Biżantina. Mil-Lvant, id-devozzjoni tiegħu kienet issir tradizzjonālment is-Sibt ta' lejlet Hadd il-Palm. F'xi nħawi tal-Knisja tal-Punent, it-tifkira tiegħu kienet issir tradizzjonālment is-Sibt ta' lejlet Hadd il-Palm. F'xi nħawi tal-Knisja tal-Punent, it-tifkira tiegħu ssir nhar is-17 ta' Diċembru. Hawn Għawdex dan il-qaddis hu mejqum sa minn żminijiet qodma fil-parroċċa ta' San Ġorġ, ir-Rabat.

Fis-sena 1710, tliet mit sena ilu, il-festa ta' San Lazzru f'Sibt il-Palm ħabtet nhar it-12 ta' April u għalhekk jista' jkun li l-ħlas li sar nhar 1-24 ta' April, 1710, kellu wkoll xi relazzjoni mal-festa. Dak iż-żmien il-prokurator tal-

arta tiegħu f'San Ġorġ kien Mastru Ġammarija Parnis. Nhar 1-24 ta' April, it-teżorier tal-Universitāt għaddielu s-somma ta' żewġ skuti, għaxra rbghajja, u ghaxar habbiet (madwar €0.55) ta' diversi spejjeż li kien għamel b'ordni tal-istess Universitāt.

Minn dan id-dokument jidher car li tliet mit sena ilu, f'April 1710, kien hemm nuqqas kbir ta' xita. Għal dan il-ġhan l-Universitāt, il-Gvern Reġjunali ta' Għawdex, ordnat tmint ijiem adorazzjoni fil-parroċċa ta' San Ġorġ. It-talb kien indirizzat b'mod speċjali lil

San Lazzru ħalli jinterċiedi ma' Alla u jibgħat ix-Xita f'waqtha. Dan il-ħlas sar b'relazzjoni ma' dan.

Il-ħlas li sar hu maqsum fi tlieta. L-ewwel, ħlas ta' skut u disgħha rbghajja għal konsum ta' ratal u nofs ta' xama' mogħtija lis-sacerdoti fi żmien l-espożizzjoni u r-riparazzjoni. It-tieni, ħlas ta' seba' rbghajja u għaxar habbiet biex kienu pprovduti t-torċi u l-bankijiet tagħhom peress li, milli jidher, kienu nieqsa fil-knisja parrokkjali. It-tielet, ħlas ta' sitta rbghajja lis-sagristan għat-tmint ijiem li qaghad ghassa fil-knisja.

MARIO
DISPENSING OPTICIANS

57, MAIN GATE STREET, VICTORIA, GOZO.

Prop. Mario P. Grech F.A.D.O. (Lond.)
Appointments for
EYE TESTING / EXAMINATION
by the Latest Computer Technology
and Eye Specialists
Telephone: 55 65 28 / 56 33 31